

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petr Pospíšil ve věci

žalobce: **PILA CEDR spol. s r. o.**, IČO 49606301
sídlem Malá Bystřice 2191/1, 756 27 Malá Bystřice
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Kamenčákem
sídlem Dvořákova 26, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Celní úřad pro Jihomoravský kraj**
sídlem Koliště 17, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 4. 2018, č. j. 55385-3/2018-530000-42,

takto:

- I. Rozhodnutí Celního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 20. 4. 2018, č. j. 55385-3/2018-530000-42, **se ruší** a věc **se vrací** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to k rukám jeho advokáta JUDr. Petra Kamenčáka do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl návrh žalobce na zastavení daňové exekuce nařízené exekučním příkazem Celního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 17. 3. 2015, č. j. 44145/2015-530000-42, neboť pro zastavení daňové exekuce nebyla splněna žádná zákonná podmínka uvedená v § 181 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“).
2. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že nálezem Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, č. 219/2014 Sb., Ústavní soud vyslovil, že § 140 odst. 4 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 364/2011 Sb. a zákona č. 1/2012 Sb., ve slovech „nejméně však ve výši 250 000 Kč“ je v rozporu s čl. 1, čl. 4 odst. 4, čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a část tohoto ustanovení zrušil dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, tj. ke dni 20. 10. 2014. Pokud žalobce odkazoval na § 71 odst. 2 zákona o Ústavním soudu, žalovaný zdůraznil, že nálezem Ústavního soudu nebyl zrušen právní předpis, nýbrž jen část ustanovení § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti. S poukazem na komentář k § 71 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu (dále jen „zákon o Ústavním soudu“) žalovaný uvedl, že rozhodnutí, která byla vydána na základě ustanovení, která byla zrušena nálezem Ústavního soudu, se nestávají automaticky nevykonatelnými, ale je k tomu nutný ještě další procesní postup, který musí proběhnout u příslušného správního orgánu (kterým však žalovaný není). Žalovaný nesouhlasí s tvrzením, že nastala absolutní nepřípustnost exekuce v důsledku nevymahatelnosti pokuty, a zdůraznil, že exekuční řízení bylo zahájeno na základě řádného exekučního titulu opatřeného jeho vydavatelem doložkou vykonatelnosti. Žalobce přitom neučinil žádný relevantní úkon k revidování exekučního titulu s ohledem na nález Ústavního soudu, ani se v předchozím období nedomáhal zrušení exekučního titulu formou správní žaloby. Podle žalovaného není dán důvod pro zastavení exekuce podle § 181 odst. 2 písm. a) daňového řádu, neboť žalovaný v době nařízení daňové exekuce disponoval a stále disponuje pravomocným vykonatelným exekučním titulem, který nebyl nijak revidován. Současně neexistuje ani důvod pro zastavení exekuce dle § 181 odst. 2 písm. e) daňového řádu, neboť k zániku práva vymáhat nedoplatek dochází jenom tam, kde uplynula lhůta pro placení daní, což v daném případě nenastalo. Žalovaný se neztotožnil se závěrem vyplývajícím ze zprávy Veřejného ochránce práv ze dne 1. 2. 2017, že by měl být orgánem posuzujícím otázku, zda uložená pokuta je vzhledem k závažnosti správního deliktu nebo osobním a majetkovým poměrům účastníka řízení přiměřená či nikoliv. Pouze správní orgán rozhodující o správním deliktu, popř. soud může zpochybnit, že pokuta stanovená na dolní hranici zrušeného ustanovení zákona o zaměstnanosti byla v konkrétním případě protiústavní a jen ukladatel sankce může určit míru závažnosti protiprávního jednání osob a výši sankce podle skutečného stupně nebezpečnosti protiprávního jednání, osoby delikventa a jeho majetkovým poměrů. Žalovaný uzavřel, že návrhu na zastavení exekuce nemohlo být vyhověno, neboť v důsledku derogačního nálezu Ústavního soudu se nestávají automaticky všechna rozhodnutí nevykonatelnými a je nutný další procesní postup, v rámci kterého by byla posouzena případná neústavnost konkrétního rozhodnutí.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobce navrhl soudu, aby rozhodnutí žalovaného zrušil a žalovanému uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

4. Žalobce namítal, že rozhodnutím o zamítnutí návrhu na zastavení exekuce byl zkrácen na svých právech v důsledku jejich porušení v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, který závazně určil práva a povinnosti.
5. Předně žalobce nastínil skutečnosti předcházející podání návrhu na zastavení exekuce. Uvedl, že rozhodnutím Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj ze dne 12. 9. 2012, ve znění rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 3. 1. 2013, mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 250 000 Kč za porušení zákazu nelegální práce. Ústavní soud vydal dne 9. 9. 2014 pod sp. zn. Pl ÚS 52/13 nález, kterým zrušil § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti v rozhodném znění ve slovech „*nejméně však ve výši 250 000 Kč*“. Dopisem ze dne 14. 10. 2014 žalobce vyzval oblastní inspektorát práce i celní úřad, aby oba úřady respektovaly důsledky nálezu a ustaly ve vymáhání pokuty, neboť podle § 71 odst. 2 zákona o Ústavním soudu pravomocná rozhodnutí vydaná na základě právního předpisu, který byl zrušen, zůstávají sice nedotčena, práva a povinnosti podle takového rozhodnutí však nelze vykonávat. Ačkoli žalobce očekával, že správní orgány již pokutu nebudou vymáhat, exekučním příkazem ze dne 17. 3. 2015 byla nařízena exekuce příkázáním pohledávky z účtu k zaplacení nedoplatku ve výši 251 000 Kč zvýšeného o exekuční náklady. Žalobce v reakci na exekuční příkaz podal návrh na zastavení daňové exekuce pro její nezákonnost, načež celní úřad vydal rozhodnutí o námitce, kterým návrh na zastavení exekuce jako námitku proti exekučnímu příkazu zamítl. Podáním ze dne 7. 1. 2016 žalobce u Ministerstva financí uplatnil stížnost na postup celního úřadu. Stížnost postoupil rezortní orgán k vyřízení celnímu úřadu, ten ji zčásti posoudil jako nedůvodnou a zčásti ji posoudil jako podnět k odstranění nečinnosti správce daně a postoupil ji Generálnímu ředitelství cel. Rozhodnutím celního úřadu ze dne 22. 6. 2016 bylo zřízeno zástavní právo k nemovitostem, proti kterému žalobce podal odvolání. Proti rozhodnutí Generálního ředitelství cel žalobce podal žalobu, řízení však bylo zastaveno usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 22. 11. 2016, č. j. 29 Af 123/2016-43, z důvodu nezaplacení soudního poplatku. Veřejný ochránce práv vydal dne 1. 2. 2017 zprávu, kde v závěru konstatoval pochybení správce daně mimo jiné tím, že nezastavil exekuci, ačkoliv pro takový postup byly splněny zákonné podmínky. Ochrany práv se žalobce pokoušel domoci rovněž žalobou o uložení povinnosti žalovanému vydat rozhodnutí o zastavení daňové exekuce, žaloba však byla rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 6. 9. 2017, č. j. 29 A 117/2017-86 (toto a všechna dále uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), zamítnuta. Žalovaný podle názoru soudu nebyl nečinný, protože se s návrhem na zastavení exekuce vypořádal, byť procesně zmatečným způsobem. Dne 21. 3. 2018 žalobce podal znovu návrh na zastavení exekuce, žalovaný však návrh zamítl.
6. Žalobce nesouhlasí s důvody zamítnutí návrhu na zastavení daňové exekuce uvedenými v napadeném rozhodnutí. Namítal, že účinek § 71 odst. 2 zákona o Ústavním soudu dopadá na již pravomocná rozhodnutí. Žalobce po účinnosti nálezu Ústavního soudu již nemohl podat ani mimořádný opravný prostředek proti exekučnímu titulu.
7. Žalobce má za to, že zrušením části normy § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti se na rozhodnutí o uložení pokuty nic nezměnilo. Zdůraznil, že spodní hranice pokuty byla zrušena pro její ústavní nekonformnost, protože mohla být pro mnoho subjektů likvidační a navíc se omezil prostor pro zvažování individuálních okolností případu; aplikace zásady individualizace sankce byla uzákoněním spodní hranice pokuty v podstatě znemožněna. To se týkalo i případu žalobce.

8. Žalobce nesouhlasí s názorem, že žalovaný jako orgán vykonávající rozhodnutí musí čekat na revizi rozhodnutí. Nález Ústavního soudu znamená, že pravomocné rozhodnutí vydané na základě zrušeného předpisu zůstává nedotčeno, nelze ho ale vykonat. Důsledkem nevymahatelnosti rozhodnutí zrušením právního předpisu je potom z doktrinálního hlediska „absolutní nepřípustnost“ exekuce. Žalovaný se podle žalobce nemůže vmlouvat na to, že je pouze orgánem, který rozhodnutí vykonává. Pokud v rozsahu své působnosti exekuci nařídil, je také jediný, kdo ji může, resp. *ex officio* musí zastavit z toho důvodu, že podle § 181 odst. 2 daňového řádu pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky [písm. a)], nebo podle písm. e) zaniklo právo vymáhat nedoplatek. Žalobce závěrem namítal, že zamítnutí návrhu na zastavení exekuce je závažným zásahem do jeho práv, zejména majetkových. Pokud by došlo k realizaci zástavy, byla by újma v majetkové sféře evidentní.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že z § 71 odst. 2 zákona o Ústavním soudu nevyplývá, že by rozhodnutí, která byla vydána na základě právního předpisu zrušeného nálezem Ústavního soudu, byla automaticky nevykonatelná. K tomu, aby se rozhodnutí skutečně stalo nevykonatelným, je nutný ještě další procesní postup, který musí proběhnout u příslušného správního orgánu, kterým ovšem není žalovaný – ten má toliko pozici procesního vykonavatele, jemuž nepřísluší aplikovat hmotné právo. Žalovaný zdůraznil, že pokuta byla uložena správním orgánem dle právního předpisu platného v dané době. Ačkoli došlo zrušením spodní hranice pokuty nálezem Ústavního soudu k legislativní změně, je třeba uvést, že dle § 96 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) se soulad rozhodnutí s právními předpisy posuzuje podle právního stavu a skutkových okolností existujících v době jeho vydání, tedy ke dni 12. 9. 2012. Nález Ústavního soudu nabyt účinnosti dne 20. 10. 2014, postup správního orgánu tedy nemohl být v rozporu s právními předpisy. S ohledem na znění § 75 odst. 1 správního řádu má žalovaný za to, že nemůže posuzovat otázku vykonatelnosti rozhodnutí o uložení pokuty, jelikož tuto vykonatelnost nevyznačuje. Toliko ukladatel pokuty je podle žalovaného povolán k tomu, aby posuzoval, zda je rozhodnutí vykonatelné či nikoliv. Žalovaný je pouze v pozici vykonavatele rozhodnutí, tedy neaplikuje hmotněprávní předpisy a není oprávněn posuzovat zákonnost, správnost ani vykonatelnost rozhodnutí o uložení pokuty. Žalovaný dále uvedl, že není tím, kdo by v rámci exekučního řízení mohl posuzovat otázku, zda uložená pokuta je vzhledem k závažnosti správního deliktu nebo osobním a majetkovým poměrům účastníka řízení přiměřená či nikoliv. Pouze správní orgány rozhodující ve věci správního deliktu mohou zpochybnit, že pokuta stanovená na dolní hranici zrušeného ustanovení zákona byla v daném případě protiústavní. Pokud žalobce tvrdil, že s ohledem na nález Ústavního soudu a předchozí zastavení exekuce očekával, že správní orgány již nebudou pokutu vymáhat, žalovaný uvedl, že předchozí exekuční řízení bylo zastaveno toliko z důvodu, že neexistoval bankovní účet, na který byla exekuce vedena. Výtky vůči rozhodnutí správce daně o zřízení zástavního práva jsou podle žalovaného irelevantní, míjející se s předmětem žaloby a žalobním návrhem. Závěrem žalovaný uvedl, že žalobce sice činil řadu kroků s cílem zvrátit povinnost hradit uloženou pokutu, činil tak ovšem nepřiléhavými způsoby. Správní žalobu proti rozhodnutí orgánů inspekce práce, případně žalobu proti exekučnímu příkazu ovšem žalobce nepodal, nedbal tedy zásady *vigilantibus iura scripta sunt*, neboli právo přeje bdělým. Rezignace žalobce na řádné uplatnění svých práv v rovině nalézací však nemůže jít k tíži žalovaného.

IV. Posouzení věci soudem

10. Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že žaloba **je důvodná**.
11. Ze správního spisu soud zjistil, že rozhodnutím Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj ze dne 12. 9. 2012, č. j. 14852/9.30/12/14.3-RZ, byla žalobci uložena pokuta ve výši 250 000 Kč podle § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti za správní delikt spočívající v umožnění výkonu nelegální práce. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 1. 2013 a dne 23. 1. 2013 se stalo vykonatelným. Nálezem Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, Ústavní soud vyslovil, že § 140 odst. 4 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 367/2011 Sb. a zákona č. 1/2012 Sb., ve slovech „*nejméně však ve výši 250 000 Kč*“ je v rozporu s čl. 1, čl. 4 odst. 4, čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a část tohoto ustanovení zrušil dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, tj. ke dni 20. 10. 2014. Dne 17. 3. 2015 žalovaný v pozici správce daně vydal exekuční příkaz č. j. 44145/2015-530000-42, kterým nařídil daňovou exekuci příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb za účelem vymožení nedoplatku ve výši 251 000 Kč navýšeného o exekuční náklady. V případě nedoplatku se jednalo především o shora uvedenou pokutu ve výši 250 000 Kč uloženou žalobci rozhodnutím oblastního inspektorátu práce. Dne 21. 3. 2018 byl žalovanému doručen návrh na zastavení daňové exekuce nařízené exekučním příkazem ze dne 17. 3. 2015, č. j. 44145/2015-530000-42, ve kterém žalobce namítal, že v důsledku vydání nálezu Ústavního soudu došlo k nevykonatelnosti pokuty, což je důvodem pro zastavení daňové exekuce ve smyslu § 181 odst. 2 daňového řádu. O návrhu žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím tak, že jej zamítl.
12. Podle § 71 odst. 1 zákona o Ústavním soudu, byl-li na základě právního předpisu, který byl zrušen, vydán soudem v trestním řízení rozsudek, který nabyt právní moci, ale nebyl dosud vykonán, je zrušení takového právního předpisu důvodem pro obnovu řízení podle ustanovení zákona o trestním řízení soudním.
13. Podle § 71 odst. 2 zákona o Ústavním soudu ostatní pravomocná rozhodnutí vydaná na základě právního předpisu, který byl zrušen, zůstávají nedotčena; práva a povinnosti podle takových rozhodnutí však nelze vykonávat.
14. Podle § 71 odst. 3 téhož zákona ustanovení odstavců 1 a 2 platí i v případech, kdy byly zrušeny části právních předpisů, popřípadě některá jejich ustanovení.
15. Z výše uvedeného soud ve shodě s žalobcem dovodil, že zrušení části § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti, na základě kterého byla žalobci uložena pokuta ve výši 250 000 Kč za správní delikt, nálezem Ústavního soudu, mělo za následek, že práva a povinnosti vyplývající z rozhodnutí o správním deliktu zůstala nedotčena, nelze je však vykonat. Rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj ze dne 12. 9. 2012, č. j. 14852/9.30/12/14.3-RZ, tak bylo ode dne 20. 10. 2014, kdy byl nález Ústavního soudu vyhlášen ve Sbírce zákonů, nevykonatelné.

16. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že k tomu, aby rozhodnutí po zrušení právního předpisu, dle kterého bylo rozhodnutí vydáno, pozbylo vykonatelnosti, je nutný určitý procesní postup, tento názor považuje soud za chybný. Jak již uvedl ve skutkově i právně obdobné věci Nejvyšší správní soud (v rozsudku ze dne 17. 10. 2019, č. j. 8 Afs 7/2018-38, „[z]ákon o Ústavním soudu žádný takový postup nepředpokládá, ani nevyžaduje. Ustanovení § 71 odst. 2 zákona o Ústavním soudu stanoví, že práva a povinnosti nelze vykonat. Naopak nestanoví, že se o vykonatelnosti následně rozhoduje, nebo se alespoň nevykonatelnost prohlašuje. Stěžovatel ani nespecifikuje, jakou by měl mít tento procesní postup podobu, nebo o jaký institut by se mělo jednat. K tomu lze dodat, že je vyloučené, aby se jednalo o přezkumné řízení dle § 94 a násl. správního řádu nebo o obnovu řízení dle § 100 správního řádu. Oba tyto instituty stanoví maximální lhůtu, ve které je možná jejich aplikace (rozhodnutí v přezkumném řízení do 15 měsíců od právní moci a o obnově řízení do 3 let právní moci). Při opačném názoru by tak mohla vzniknout situace, dle které by sice právní předpis, na jehož základě bylo podkladové rozhodnutí vydáno, byl zrušen pro neústavnost, ale jelikož již uplynuly objektivní lhůty obou institutů, bylo by i tak neústavní podkladové rozhodnutí vykonatelné. Takový názor je nutné odmítnout.“
17. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „§ 71 zákona o Ústavním soudu stanoví podmínky obecně pro případ zrušení právního předpisu, nikoliv pouze pro zrušení právního předpisu ve věcech správního práva. Například v civilních věcech tak není vůbec možné uvažovat o procesním postupu, který by vyslovil nevykonatelnost rozhodnutí, jež bylo vydáno na základě zrušeného nebo částečně zrušeného právního předpisu. Ústavní soud již v usnesení ze dne 6. 1. 1997, sp. zn. III. ÚS 16/96, uvedl, že „[d]le § 71 odst. 2 a 3 zákona č. 182/1993 Sb. ostatní pravomocná rozhodnutí, než rozsudky v trestním řízení, vydaná na základě právního předpisu nebo jeho ustanovení, který byl zrušen, resp. které bylo zrušeno, zůstávají nedotčena, přičemž práva a povinnosti podle takovýchto rozhodnutí nelze vykonávat. Z uvedeného ustanovení zákona o Ústavním soudu vyplývá, že dnem 1. listopadu 1997, kterým se podle nálezu ze dne 9. října 1996, sp. zn. Pl. ÚS 15/96, zrušuje § 22 odst. 4 zákona č. 72/1994 Sb., ve znění zákona č. 273/1994 Sb., práva a povinnosti založené rozhodnutím Ministerstva obrany ČR ze dne 15. 11. 1995, čj. 316/4-60/Kr, nelze vykonávat.“ (pozn. podtrženo NSS) Z uvedené citace vyplývá, že přímo dnem zrušení právního předpisu se rozhodnutí stalo nevykonatelným, nikoliv až následným procesem. Obdobně pak Ústavní soud v nálezu ze dne 15. 11. 2016, sp. zn. III. ÚS 1224/16, zrušil rozhodnutí obecných soudů, jelikož nevzaly v úvahu, že předpis, dle kterého byl vydán exekuční titul v dané věci, byl zrušen Ústavním soudem: „Pomine-li obecný soud při rozhodování o návrhu na zastavení exekuce existenci ve Sbírce zákonů podle § 57 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, řádně vyhlášeného a vykonatelného nálezu Ústavního soudu, kterým bylo zrušeno ustanovení, o které opřel své rozhodnutí, ačkoli práva a povinnosti již podle takového rozhodnutí nelze podle § 71 odst. 2 a 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, vykonat, poruší tím ústavně zaručené právo na řádný proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s čl. 95 odst. 1 Ústavy České republiky.“ Ani v tomto rozhodnutí Ústavní soud nevyžadoval prohlášení nevykonatelnosti ve specifickém řízení, naopak po obecném soudu vyžadoval, aby si otázku vykonatelnosti vyhodnotil sám, a to i když následně souhlasil s názorem, že exekuční soud je obsahem vykonávaného rozhodnutí vázán, a tudíž není oprávněn je přezkoumávat (srov. i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 5. 2014, sp. zn. 28 Cdo 4425/2013). Rovněž Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 8. 2017, čj. 9 As 211/2014-153, zrušil exekuční příkaz z důvodu vyslovené protiústavnosti právního předpisu,

na základě kterého byl vydán exekuční titul, a to aniž by tento exekuční titul byl prohlášen nevykonatelným v jakémkoliv zvláštním řízení.“

18. Neobstojí ani argumentace žalovaného, v níž citoval pasáž z komentáře k zákonu o Ústavním soudu (Wagnerová, E., Dostál, M. a kolektiv. Zákon o Ústavním soudu s komentářem. Praha: ASPI, 2007), ze kterého mělo vyplynout, že rozhodnutí, která byla vydána na základě právního předpisu, jež byl zrušen nálezem Ústavního soudu, se nestávají nevykonatelnými automaticky, ale je k tomu nutný další procesní postup. Citovaná část komentáře uvádí, že v případě zrušení části právního předpisu mají orgány veřejné moci posoudit, v jakém rozsahu má derogace vliv na individuální právní akty. Je nutné zohlednit i nosné důvody zrušovacího rozhodnutí Ústavního soudu. Komentář v citované části rovněž rozlišuje zrušení hmotněprávních předpisů a procesních. Lze souhlasit s tím, že z komentáře plyne, že zrušení části právního předpisů automaticky neznamená nevykonatelnost rozhodnutí na něm založeném, avšak v žádném případě z něj neplyne, že je k takové nevykonatelnosti nutný další procesní postup.
19. Se žalovaným lze souhlasit v tom, že ne každé zrušení části právního předpisu automaticky zakládá nevykonatelnost rozhodnutí, které bylo na základě části zrušeného předpisu vydáno. V rozsudku ze dne 31. 12. 2004, č. j. 6 A 19/2002-38, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že zruší-li Ústavní soud spodní hranici zákonné sazby pokuty, nevede to automaticky ke zrušení rozhodnutí v soudním řízení o žalobě proti takovému rozhodnutí, pokud daná pokuta byla důvodně uložena na samé horní hranici původní zákonné sazby (obdobně viz rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 13. 3. 2013, sp. zn. 31 Cdo 152/2010, č. 47/2013 Sb. NS). Jinými slovy, pokud správní orgán odůvodní uložení správní sankce na spodní hranici zákonné sazby právě povinností uložit sankci alespoň na minimální spodní hranici a tato spodní hranice bude prohlášena za neústavní, půjde o neústavní rozhodnutí. Pokud však odůvodní uložení sankce bez ohledu na spodní hranici, prohlášení neústavnosti spodní hranice nebude mít vliv na ústavnost daného rozhodnutí, a tedy ani na jeho vykonatelnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2019, č. j. 8 Afs 7/2018-38).
20. Z odůvodnění výše sankce v rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj ze dne 12. 9. 2012, č. j. 14852/9.30/12/14.3-RZ, resp. v rozhodnutí Státního úřadu inspekce práce ze dne 3. 1. 2013, č. j. 4438/1.30/12/14.3, v němž je mimo jiné uvedeno, že „pokutu správní orgán I. stupně uložil v souladu se zákonem a s ohledem na současnou právní úpravu na nejnižší možné hranici zákonné sazby“, vyplývá, že sankce byla uložena ve výši 250 000 Kč právě z důvodu uzákoněné minimální hranice sankce. V daném případě se tedy rozhodnutí o uložení pokuty stalo zrušením spodní hranice zákonné sazby Ústavním soudem nevykonatelným.
21. Soud souhlasí s tím, že úkolem žalovaného v pozici vykonavatele exekučního titulu není posuzovat zákonnost ani správnost exekučního titulu. To však neznamená, že nemůže posuzovat jejich vykonatelnost.
22. Jednou ze základních podmínek pro nařízení exekuce je existence exekučního titulu, kterým je podle § 176 odst. 1 písm. b) daňového řádu vykonatelné rozhodnutí, stanovující peněžité plnění. Pokud není rozhodnutí o uložení pokuty za správní delikt vykonatelné, není exekučním titulem, a tudíž není plněna jedna ze základních podmínek nařízení exekuce, což má za následek její zastavení podle § 181 odst. 2 písm. a) daňového řádu (podle něhož správce daně na návrh příjemce exekučního příkazu nebo z moci úřední

daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky). Exekuční správní orgán je tedy povinen otázku vykonatelnosti exekučních titulů v průběhu exekučního řízení posuzovat (nezávisle na orgánu, který exekuční titul vydal) a v případě, že exekuční titul není vykonatelný, je povinen daňovou exekuci zastavit. Jedná se o posouzení splnění podmínek pro nařízení daňové exekuce, k čemuž žalovaný nepochybně je pravomocný. Na povinnost žalovaného posuzovat, zda je exekuční titul vykonatelný, nemá žádný vliv ani skutečnost, zda žalobce využil opravné prostředky při obraně proti exekučnímu titulu – zejména zda podal správní žalobu proti rozhodnutí o správním deliktu (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2019, č. j. 8 Afs 7/2018-38). Argumentace žalovaného týkající se pasivity žalobce v předchozím řízení proto není pro posouzení věci relevantní.

23. Na základě uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že pokud žalobce v návrhu na zastavení exekuce namítal nevykonatelnost rozhodnutí o uložení pokuty v důsledku zrušení části § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti Ústavním soudem, šlo o důvodnou námitku a žalovaný pochybil, pokud návrhu na zastavení exekuce nevyhověl.

V. Závěr a náklady řízení

24. Krajský soud v Brně z výše uvedených důvodů rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.); v dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
25. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
26. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna advokáta žalobce a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. V daném případě se jednalo o dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) a dva režijní paušály, a to ve výši $2 \times 3\,100$ Kč a 2×300 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 6 800 Kč. Protože advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 1 428 Kč, odpovídající dani (21 %), kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 11 228 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 17. března 2020

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu